

[Undervisningsministeren.]

kan finde frem til visse forbedringer i det foreliggende lovforslag.

Jeg vil dog bede om, at man tager to ting i betragtning, for det første at hele spørgsmålet må ses i forbindelse med den almindelige finansielle og økonomiske stilling i landet, og at det også må tages i betragtning, at uden for den kreds af unge, vi her beskæftiger os med, er der titusinder af andre unge, der kæmper hårdt for at skaffe sig en uddannelse og kæmper hårdt for at kunne få mulighed for at komme ind i et erhverv. Der må jo være en vis lighed i behandlingen af unge, hvad enten de læser, eller de går ud i det praktiske erhverv. Jeg siger ikke dette, fordi jeg mener, at man ikke skal gå videre med hensyn til at hjælpe de unge, der virkelig har brug for hjælp under deres studier, men man må også have andre kredse af unge i tankerne, som ikke får nogen hjælp, men er henvist til stort set at klare sig selv. En stor del af de studerende unge uddanner sig dog til en livsgerning og kan gå ind i stilling i samfundet, medens de unge, der uddanner sig ude i det praktiske liv, gang på gang har vanskeligt ved at skaffe sig den kapital, som er forudsætningen for at komme i gang i et erhverv som selvstændige erhvervsudøvende.

Når det ærede medlem hr. Hvidberg siger, at de store skatter er en af grundene til, at det er nødvendigt nu fra det offentliges side at yde betydelige beløb for at lette forældrene byrden ved deres børns uddannelse, er det selvfølgelig i nogen grad rigtigt. (Hvidberg: Det er helt rigtigt!). Ja, ja, for det første må jeg sige til det ærede medlem, at disse forældre betaler ikke andre direkte skatter end dem, det ærede medlem har været med til at gennemføre — jeg ved ikke, om det er nogen trøst for de pågældende forældre — og dernæst må jeg sige, at deres skatter bliver ikke mindre, hvis man forhøjer de foreslåede beløb. Det skal det ærede medlem tænke på. Det ærede medlem kan ikke både beklage sig over skatterne og samtidig foreslå, at vi skal forøge statens udgifter; men jeg synes ikke, at vi skal komme ind på denne diskussion. Jeg synes, vi skal enes om, at der er stor ulighed med hensyn

til, hvem der har mulighed for at gennemføre en uddannelse, og at vi må se at udjævne denne ulighed i nogen grad; det er også det, det foreliggende forslag tager sigte på, selv om uligheden ikke udjævnes i et sådant omfang, som mange kunne ønske, og som også jeg kunne ønske.

Under hensyn til de faktorer, jeg her har nævnt, må det dog siges, at der sker en betydelig forbedring i forhold til den gældende ordning. I denne forbindelse vil jeg ikke undlade at pege på to ting, som også er berørt af ordførerne, nemlig de to nye områder, der er kommet ind under uddannelsesfonden: lånemulighederne for seminarieelever og mulighederne for befordringsgodtgørelse til elever, der har langt til gymnasiet. Det ærede medlem hr. Heick var ikke sikker på, at seminarieeleverne skulle ind under lånefonden, og gav udtryk for usikkerhed med hensyn til, hvor store beløb der i så fald skulle stilles til rådighed. Seminarieeleverne må naturligvis komme ind under samme bedømmelse som alle andre, der er under uddannelse, med hensyn til trang, og hvad der i øvrigt bliver taget i betragtning ved fordelingen af de lånemidler, der i det hele taget er til rådighed; det kan ikke på forhånd siges, hvordan seminarieelevernes stilling vil blive i forhold til andres. Efter min mening må de naturligvis have samme vilkår som alle andre, der falder ind under låneordningen.

Med hensyn til spørgsmålet om at yde støtte til befordringsgodtgørelse for de elever, der har langt til gymnasiet, synes jeg, det er en naturlig, rimelig og retfærdig ordning, at unge, der på grund af de store afstande har vanskeligt ved at komme til et gymnasium, får deres rejseudgifter dækket, således at der i nogen grad bliver ligestilling for alle unge landet over. Derfor mener jeg, at dette forslag er et led i bestræbelserne for en større ligestilling for alle unge, også de unge, der skal læse. Om den i lovforslaget fastsatte afstand til gymnasiet er den rigtige, kan vi jo altid drøfte, det er naturligvis et skønmæssigt tal, men min betragtning var den, at hvis man boede væsentlig længere borte end de kilometerafstande, der er tale om, måtte det føre til så store øgede udgifter, at der var grund til at tage det i betragtning ved ydelsen af befordringsgodtgørelsen.